

ЗАКОН за предоставяне на финансови услуги от разстояние

Обн., ДВ, бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 1.11.2009 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 61 от 25.07.2014 г., в сила от 25.07.2014 г., бр. 14 от 20.02.2015 г., бр. 57 от 28.07.2015 г., бр. 20 от 6.03.2018 г., в сила от 6.03.2018 г.

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. Този закон урежда изискванията за предоставяне на финансови услуги от разстояние.

Чл. 2. Законът има за цел да осигури защитата на потребителите при предоставяне на финансови услуги от разстояние.

Чл. 3. (1) Разпоредбите на този закон се прилагат за договорите за предоставяне на финансови услуги от разстояние между доставчик и потребител.

(2) При договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние, които съдържат първоначално споразумение за предоставяне на финансова услуга, последвано от последователни операции или от поредица от операции от същото естество, които се извършват през определени интервали от време, разпоредбите на този закон се прилагат само по отношение на първоначалното споразумение.

(3) Разпоредбите на този закон се прилагат и по отношение на договорите, сключени от разстояние, които добавят нови елементи към първоначалното споразумение по ал. 1 за предоставяне на финансова услуга от разстояние.

(4) Когато договорът не съдържа първоначално споразумение за предоставяне на финансова услуга от разстояние, но последователните или отделните операции от същото естество се изпълняват между страните по договора през определени интервали от време, разпоредбите на чл. 8 и 9 се прилагат само по отношение на първата операция.

(5) В случаите по ал. 4 и когато в продължение на повече от една година не е извършвана никаква операция от същото естество, следващата операция се приема за първа от нова поредица от операции и за нея се прилагат разпоредбите на чл. 8 и 9.

Чл. 4. (1) Правата, предоставени на потребителите по този закон, не могат да бъдат ограничавани. Всяка уговорка, с която предварително се изключват или ограничават правата на потребителите, е недействителна.

(2) Отказът от права, предоставени на потребителите по този закон, е недействителен.

Чл. 5. Всяка клауза в договор, която посочва за приложимо правото на друга държава, която не е член на Европейския съюз, и която изключва прилагането на разпоредбите на този закон или на съответния закон на държава - членка на Европейския съюз, е нищожна.

Глава втора ДОГОВОР ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВИ УСЛУГИ ОТ РАЗСТОЯНИЕ

Чл. 6. Договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние е всеки договор, сключен между доставчик и потребител като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от доставчика, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните

използват изключително средства за комуникация от разстояние - едно или повече.

Чл. 7. (1) Страни по договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние са потребителят и доставчикът.

(2) Потребител е всяко физическо лице, което като страна по договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност.

(3) Доставчик е всяко физическо или юридическо лице, което в рамките на своята търговска или професионална дейност сключва с потребител договор за предоставяне на финансова услуга от разстояние.

Глава трета **ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ**

Чл. 8. (1) Преди потребителят да бъде обвързан от предложение или от договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние, доставчикът е длъжен да му предостави своевременно следната информация:

1. за доставчика:

а) име/наименование, основна дейност и седалище на доставчика, както и всеки адрес, който може да има значение за осъществяване на взаимоотношенията между доставчика и потребителя;

б) име/наименование и адрес на представителя на доставчика, установен в страната, в която живее потребителят, ако има такъв;

в) име и адрес на всяко друго лице, което има установени търговски взаимоотношения с потребителя във връзка с договора по чл. 6, както и информация в какво качество това лице влиза в търговски взаимоотношения с потребителя;

г) код по БУЛСТАТ или единен идентификационен код на доставчика предоставен от Агенцията по вписванията;

д) адрес на административния или надзорния орган - когато дейността на доставчика е обект на издаване на предварително разрешение от съответния орган;

2. за финансовата услуга:

а) описание на основните характеристики на финансовата услуга;

б) обща цена на финансовата услуга, дължима от потребителя, включително всички комисиони, такси и разходи, свързани с услугата, както и всички данъци, които се заплащат чрез доставчика; когато не е възможно да се посочи точната цена на услугата, се посочва начинът на изчисляване на цената, който дава възможност на потребителя да я провери;

в) уведомяване на потребителя, ако финансовата услуга е свързана с инструменти, които предполагат особени рискове, произтичащи от тяхната специфика или от операциите, които предстои да бъдат извършени или чиято цена зависи от колебанията на финансовите пазари, върху които доставчикът не може да влияе, и че постигнатите до момента резултати не позволяват извършването на надеждни прогнози;

г) наличие на други данъци и/или разходи, които не се заплащат чрез доставчика или не са определени от него;

д) периода от време, през който предоставената информация е валидна;

е) начин на плащане и изпълнение на услугата;

ж) всички допълнителни разходи за потребителя, свързани с използването на средство за комуникация от разстояние, когато те се заплащат от потребителя;

3. за договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние:

а) наличието или липсата на право на потребителя да се откаже от сключения договор съгласно чл. 12, ал. 1, 2 или 3; когато потребителят има право

да се откаже от сключения договор, информацията включва и периода от време, през който той може да упражни своето право, условията за упражняването му, в т.ч. сумата, която потребителят може да бъде задължен да заплати съгласно чл. 13, ал. 1, както и информация за последиците за потребителя от неупражняване правото на отказ от сключения договор;

б) минималния срок на договора за предоставяне на финансова услуга от разстояние при договори за непрекъснато или периодично предоставяне на финансови услуги;

в) правото на страните да прекратят договора предсрочно или едностранно съгласно клаузите на договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние, в т. ч. предвидената в договора неустойка, която следва да се заплати;

г) практически указания за упражняване правото на отказ от сключения договор, в които се посочва и адресът, на който да се изпрати уведомлението;

д) държавата членка или държавите - членки на Европейския съюз, чието право доставчикът сочи като приложимо при установяване на търговски отношения с потребителя преди сключването на договора;

е) приложимия закон към договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние и/или за компетентната юрисдикция;

ж) езика или езиците, на които се предоставят условията на договора и преддоговорната информация по този член;

з) езика или езиците, които доставчикът се задължава със съгласието на потребителя да използва за комуникация по време на действие на договора;

4. друга информация за:

а) наличието или липсата на извънсъдебни способности за решаване на потребителски спорове по договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние и за обезщетяване на потребителя, както и за достъпа на потребителя до такива способности;

б) съществуването на гаранционен фонд или на други подобни способности за обезщетяване на потребителите, различни от Фонда за гарантиране на влоговете в банките и от Фонда за компенсиране на инвеститорите в ценни книжа.

(2) (Нова - ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.11.2009 г., изм., бр. 20 от 2018 г., в сила от 6.03.2018 г.) Когато доставчикът е доставчик на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, в случаите по ал. 1 се прилагат разпоредбите на чл. 58, съответно чл. 60 и 61 от Закона за платежните услуги и платежните системи, като на потребителя се предоставя и информацията по ал. 1, т. 2, букви "в" - "ж", т. 3, букви "а", "г" и "д" и т. 4, буква "б".

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.11.2009 г.) Доставчикът предоставя информацията по ал. 1 по начин, който не предизвиква съмнение за нейната търговска цел. Информацията се предоставя по ясен и разбираем начин в зависимост от вида на използваното средство за комуникация от разстояние при спазване на изискването за добросъвестност на страните по търговските сделки и за защита на интересите на недееспособните лица.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.11.2009 г.) Информацията по този член се предоставя на потребителя достатъчно време преди той да бъде обвързан със задължения по договора. Когато финансовата услуга се предоставя на територията на Република България, информацията се предоставя на български език или и на български език.

Чл. 9. (1) При използването на телефон като средство за комуникация или на друго средство за гласова комуникация от разстояние доставчикът е длъжен още в началото на разговора с потребителя да разкрие ясно и недвусмислено своята самоличност и търговския характер на обаждането.

(2) Когато потребителят изрично изрази съгласие, доставчикът му

предоставя следната информация:

1. самоличност на лицето, установило връзка с потребителя, и неговите взаимоотношения с доставчика;
2. описание на основните характеристики на финансовата услуга;
3. общата цена, дължима от потребителя на доставчика за финансовата услуга, която включва всички данъци, платими чрез доставчика, или когато не е възможно да се посочи точна цена, посочва се начинът за изчисляване на цената, което позволява на потребителя да я провери;
4. наличието на други данъци и/или разходи, които не се заплащат чрез доставчика или не са определени от него;
5. наличието или липсата на право на потребителя да се откаже от сключения договор; когато потребителят има право да се откаже от сключения договор, посочват се срокът и условията за упражняване на това право, в т. ч. сумата, която потребителят може да бъде задължен да плати.

(3) Доставчикът уведомява потребителя, че при поискване от негова страна може да му бъде предоставена допълнителна информация, както и естеството на тази информация.

Чл. 10. (1) Преди потребителят да бъде обвързан от предложение или от договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние, доставчикът е длъжен да го уведоми своевременно за всички условия на договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние и да му предостави информацията по чл. 8 и 9 на хартиен или на друг траен носител, достъпен за потребителя.

(2) Когато договорът за предоставяне на финансови услуги от разстояние е сключен по инициатива на потребителя чрез използването на средство за комуникация, което не позволява уведомяване на потребителя за условията на договора, доставчикът е длъжен да изпълни задълженията си по ал. 1 незабавно след сключването на договора.

(3) Потребителят има право през цялото време на действие на договора да получи условията на договора на хартиен носител, когато изрично заяви това. Потребителят има право да промени използваното средство за комуникация от разстояние, когато това не противоречи на сключения договор или е съвместимо с естеството на финансовата услуга.

(4) Потребителят не е длъжен да извършва никакви плащания на доставчика, в т.ч. такси, комисиони или други разходи, които не са включени в условията на сключения договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние.

Чл. 11. (1) Информацията за договорните задължения, която се предоставя на потребителя преди сключването на договора, задължително съответства на задълженията по договора, които биха възникнали съгласно приложимия към договора закон за предоставяне на финансови услуги от разстояние, при условие че договорът бъде сключен.

(2) Информацията, която доставчикът предоставя на потребителя съгласно чл. 8 - 10, трябва да бъде пълна, вярна, разбираема и да не въвежда потребителя в заблуждение.

Глава четвърта **ПРАВО НА ОТКАЗ ОТ ДОГОВОРА. ПРАВО НА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА**

Чл. 12. (1) Потребителят има право, без да дължи обезщетение или неустойка и без да посочва причина, да се откаже от сключения договор в срок 14 дни, считано от:

1. датата на сключване на договора;

2. деня, в който потребителят получи условията на договора и информацията по чл. 10, ал. 1 и 2, когато това става след сключване на договора.

(2) Потребителят може, без да дължи обезщетение и/или неустойка и без да посочва причина, да упражни правото си на отказ от сключения от разстояние договор за допълнително доброволно пенсионно осигуряване с лични вноски или за застраховка "живот" в срок 30 дни, считано от:

1. датата на сключване на договора за допълнително доброволно пенсионно осигуряване с лични вноски или от момента, в който застрахованият е уведомен от застрахователя за сключването на договора за застраховка, или от

2. деня, в който потребителят получи условията на договора и информацията по чл. 10, ал. 1 и 2, когато това става след сключване на договора.

(3) Алинея 1 не се прилага за:

1. финансови услуги, чиято цена зависи от колебанията на финансовия пазар, които могат да възникнат през периода, през който потребителят има право да се откаже от договора, и върху които доставчикът не може да влияе, като услуги, свързани със:

а) обмяна на валута;

б) инструменти на паричния пазар;

в) прехвърлими ценни книжа;

г) дялове в предприятия за колективно инвестиране;

д) договори за финансови фючърси, в т. ч. еквивалентни инструменти, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане в брой;

е) форуърдни лихвени споразумения;

ж) лихвени суапове, валутни суапове и суапове с акции;

з) опции за закупуване или продажба на инструментите по ал. 3, в т. ч. еквивалентни инструменти, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане в брой, включително опции върху валута и върху лихвени проценти;

2. застрахователни договори във връзка с пътуване, багаж или други краткосрочни застрахователни договори със срок, по-малък от един месец;

3. договори, които са изпълнени от двете страни по изричното искане на потребителя, преди той да е упражнил правото си на отказ от договора;

4. договори за кредит, предназначени за придобиване или запазване правото на собственост върху земя или сграда, която е построена или която предстои да бъде построена, както и за извършване на ремонт или подобрения в недвижим имот.

(4) При упражняване на правото си на отказ от сключения договор потребителят уведомява доставчика преди изтичането на срока по чл. 12, ал. 1 или 2. Срокът се смята за спазен, ако уведомлението, направено на хартиен или друг траен носител, достъпен за получателя, е било изпратено преди изтичането на съответния срок.

(5) Когато във връзка с договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние е сключен друг договор между доставчика по първоначалния договор и трето лице и потребителят упражни правото си на отказ по чл. 12, ал. 1 или 2 от първоначалния договор, договорот между доставчика и третото лице се прекратява, без потребителят да дължи обезщетение и/или неустойка.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 61 от 2014 г., в сила от 25.07.2014 г.) Алинеи 1 и 2 не се прилагат в случаите по чл. 56 и 161к от Закона за защита на потребителите.

Чл. 13. (1) Когато потребителят упражни правото си на отказ от сключения договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние по чл. 12, ал. 1 или 2, той заплаща в 7-дневен срок на доставчика единствено действително предоставените финансови услуги по договора. Преди изтичането на срока за упражняване правото на отказ изпълнението на договора може да започне само ако потребителят е изразил изричното си съгласие за това, като в този случай той

не губи правото си по чл. 12, ал. 1 и 2. Сумите, дължими от потребителя, не могат да превишават частта на доставените финансови услуги спрямо общата стойност на финансовите услуги, предвидени по договора, като размерът им не може да има характер на обезщетение и/или неустойка.

(2) Доставчикът не може да иска от потребителя заплащане за предоставената финансова услуга, когато е започнал изпълнението на договора преди изтичането на срока по чл. 12, ал. 1 или 2 и когато това не е поискано изрично от потребителя.

(3) Доставчикът е длъжен да информира потребителя по подходящ начин преди сключването на договора за дължимата от него сума съгласно чл. 8, ал. 1, т. 3, буква "а".

(4) Когато потребителят упражни правото си на отказ от сключения договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние и доставчикът не може да докаже, че го е информирал за цената на финансовата услуга, потребителят не дължи заплащане на получената услуга.

(5) Доставчикът връща на потребителя всички заплатени от него суми, с изключение на сумите по ал. 1, не по-късно от 30 дни, считано от получаване на уведомлението на потребителя за упражняване правото му на отказ.

(6) Потребителят връща на доставчика получените суми и/или вещи по договора не по-късно от 30 дни, считано от изпращане до доставчика на уведомлението за упражняване правото на отказ.

Чл. 14. (1) Предоставянето на финансови услуги от разстояние на потребителя срещу заплащане без изрично и предварително искане от негова страна е забранено.

(2) Когато потребителят получи услуга, за която не е отправил изрично и предварително искане, той не дължи заплащане за услугата на този, който я е предоставил. Липсата на отговор от страна на потребителя не означава съгласие от негова страна.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.11.2009 г.) Когато не са спазени изискванията на чл. 8, ал. 1 и 4, чл. 9 и чл. 10, ал. 1, 2 и 3, потребителят може да прекрати договора в едномесечен срок от изтичането на срока по чл. 12, ал. 1 и 2, без да дължи обезщетение и/или неустойка.

Глава пета **ТЪРГОВСКИ СЪОБЩЕНИЯ И ТЕЖЕСТ НА ДОКАЗВАНЕ**

Чл. 16. Търговските съобщения, използвани от доставчика на финансови услуги, трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да бъдат лесно разпознаваеми като търговски;
2. да позволяват ясно установяване на физическото или юридическото лице, от чието име са направени;
3. да представят ясно и недвусмислено предложението за конкурси или други промоционални предложения като такива;
4. да представят ясно и недвусмислено условията за участие в конкурсите по т. 3.

Чл. 17. (1) Изисква се предварителното съгласие на потребителя при използването на следните средства за комуникация от разстояние от страна на доставчика на финансови услуги:

1. автоматизирани системи за позвъняване без човешка намеса;
  2. факс;
  3. други средства за комуникация от разстояние, различни от посочените в т. 1 и 2, които дават възможност за осъществяване на индивидуална комуникация.
- (2) Използването от доставчика на средства за комуникация от разстояние,

посочени в ал. 1, не може да бъде свързано с разходи за потребителя.

Чл. 18. (1) При договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен да докаже, че е:

1. изпълнил задълженията си за предоставяне на информация на потребителя;

2. спазил сроковете по чл. 12, ал. 1 или 2;

3. получил съгласието на потребителя за сключване на договора и, ако е необходимо, за неговото изпълнение през периода, през който потребителят има право да се откаже от сключения договор.

(2) За доказване предоставянето на преддоговорна информация, както и на изявления, отправени съгласно този закон, се прилага чл. 293 от Търговския закон, а за електронните изявления - Законът за електронния документ и електронния подпис.

(3) Преддоговорната информация, както и изявленията, направени чрез телефон, друго средство за гласова комуникация от разстояние, видеовръзка или електронна поща, се записват със съгласието на другата страна и имат доказателствена сила за установяване на обстоятелствата, съдържащи се в тях.

(4) Всяка клауза в договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние, която предвижда, че тежестта на доказване изпълнението на задълженията на доставчика, предвидени по този закон, е за сметка на потребителя, е нищожна.

(5) За договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние се прилагат и чл. 143 - 148 от Закона за защита на потребителите.

Глава шеста ПОТРЕБИТЕЛСКИ СПОРОВЕ И ЖАЛБИ

Чл. 19. Потребителите имат право да подават жалби до Комисията за защита на потребителите, свързани с договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние.

Чл. 20. Исковете за преустановяване или забрана на действия или търговски практики по този закон, които са в нарушение на колективни интереси на потребителите, и исковете за обезщетение се предявяват при условията и по реда на чл. 186 - 190 от Закона за защита на потребителите.

Чл. 21. (1) Комисията за защита на потребителите и сдруженията на потребителите разясняват правата и задълженията на потребителите във връзка с договорите за предоставяне на финансови услуги от разстояние, предоставят им безплатни съвети и информация за техните права и съдействат за разрешаване на потребителски спорове и жалби.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2015 г.) Потребителите имат право да сезират помирителните комисии, създадени по реда на глава девета, раздел III от Закона за защита на потребителите, когато са нарушени техните права и законни интереси.

Глава седма КОНТРОЛ

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 14 от 2015 г.) Контролът по този закон се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката.

(2) За осъществяването на контрола по изпълнението на закона председателят на Комисията за защита на потребителите оправомощава със заповед длъжностни лица от администрацията ѝ.

Чл. 23. (1) При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица по чл. 22, ал. 2 имат право:

1. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащо изискванията на Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и Съвета за продажба от разстояние на финансови услуги, независимо от формата на документа;

2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 1, които са му известни;

3. да извършват проверки на място.

(2) При изпълнение на служебните си задължения лицата по чл. 22, ал. 2 са длъжни да опазват служебната, банковата, застрахователната, професионалната или търговската тайна и да не разгласяват данни от проверките преди тяхното приключване, както и да не използват информацията от проверката извън предназначението ѝ.

(3) Председателят на Комисията за защита на потребителите има право да:

1. разпореди писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 1, т. 1;

2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 1, т. 1 и, ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. разпореди прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 1, т. 1 и, ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние.

Чл. 24. Разпоредбите на тази глава не ограничават правомощията на контролните органи, предоставени по силата на други нормативни актове.

Глава осма **АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл. 25. Който в нарушение на чл. 8 , 9 , чл. 10, ал. 1, 2 и 3 и чл. 13, ал. 3 не предостави информация на потребител, се наказва с глоба в размер от 500 до 2000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 1000 до 4000 лв.

Чл. 26. Който в нарушение на чл. 14, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 и 2 предостави финансова услуга от разстояние без изрично и предварително искане и/или съгласие от потребител, се наказва с глоба в размер от 1000 до 2500 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв.

Чл. 27. Който в нарушение на чл. 17, ал. 2 изисква или приема плащане на разходи от потребител, свързани с използването от доставчика на средство за комуникация от разстояние, се наказва с глоба в размер от 500 до 2000 лв., а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 1000 до 4000 лв.

Чл. 28. За неизпълнение на разпореждане по чл. 23, ал. 1, т. 2 и ал. 3 на виновните лица се налага глоба в размер от 250 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 29. При повторно нарушение по чл. 25 - 28 виновните лица се наказват с глоба, а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция, в двоен размер.

Чл. 30. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностните лица по чл. 22, ал. 2 .

(2) Наказателните постановления се издават от председателя на Комисията за защита на потребителите или от определени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Финансова услуга" е всяка услуга по извършване на банкова дейност, кредитиране, застраховане, допълнително доброволно пенсионно осигуряване с лични вноски, инвестиционно посредничество, както и предоставяне на платежни услуги.

2. "Средство за комуникация от разстояние" е всяко средство, което може да се използва за предоставяне на услуги от разстояние, без да е налице едновременното физическо присъствие на доставчика и на потребителя.

3. "Траен носител" е всеки носител, даващ възможност на потребителя да съхранява информация, изпратена лично до него, който позволява лесното ѝ използване за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява идентичното възпроизвеждане на съхранената информация, в т.ч. флопи дискове, CD-ROM, DVD или хард диск на компютъра на потребителя, на който е съхранено електронното съобщение.

4. "Оператор или доставчик на средство за комуникация от разстояние" е всяко физическо или юридическо лице, чиято търговска или професионална дейност се състои в предоставяне на доставчиците на едно или повече средства за комуникация от разстояние.

5. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същото по вид нарушение.

§ 2. Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и Съвета за продажба от разстояние на финансови услуги.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. В Закона за гражданското въздухоплаване (обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и 70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30, 36 и 37 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 16б:

а) в ал. 3:

аа) създават се нови т. 2 и 3:

"2. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащи изискванията на Регламент (ЕО) № 261/2004 за общите правила за обезщетяване и оказване съдействие на пътници при отказ на въздушен превозвач да ги допусне на борда на въздухоплавателното средство и при отменяне или забавяне на полет, независимо от формата на документа;

3. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 2, които са му известни;"

бб) досегашните т. 2 - 5 стават съответно т. 4 - 7;

б) в ал. 5:

аа) накрая се поставя запетая и се добавя "и има право да";

бб) създават се т. 1, 2 и 3:

"1. разпореди писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал.

3, т. 2;

2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 3, т. 2 и, ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. разпореди прекратяване или забрана на нарушението по ал. 3, т. 2 и, ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние."

2. Член 146 се изменя така:

"Чл. 146. При повторно нарушение глобата по чл. 143 и 144 е от 4000 до 13 000 лв."

3. Създава се чл. 147б:

"Чл. 147б. (1) За неизпълнение на разпореждане по чл. 16б, ал. 3, т. 3 и ал. 5 на виновните лица се налага глоба в размер от 250 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция, в двоен размер."

4. В § 3 от допълнителните разпоредби се създава т. 57:

"57. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същото по вид нарушение."

§ 4. В Закона за електронната търговия (ДВ, бр. 51 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. (В сила от 24.12.2006 г. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) В чл. 6, ал. 2 думите "Комисията за регулиране на съобщенията" се заменят с "Комисията за защита на потребителите".

2. В чл. 20:

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея думите "Комисията за регулиране на съобщенията" се заменят с "Комисията за защита на потребителите";

б) създават се ал. 2, 3 и 4:

"(2) При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица на Комисията за защита на потребителите имат право:

1. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащи изискванията на Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и Съвета за електронната търговия, независимо от формата на документа;

2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 1, които са му известни;

3. да извършват проверки на място.

(3) При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица по ал. 2 са длъжни да опазват служебната, банковата, застрахователната, професионалната или търговската тайна и да не разгласяват данни от проверките преди тяхното приключване, както и да не използват информацията от проверката извън предназначението ѝ.

(4) Председателят на Комисията за защита на потребителите има право да:

1. разпореди писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 2, т. 1;

2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 2, т. 1 и, ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. разпореди прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 2, т. 1 и, ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на

нарушението обществено достояние."

3. В чл. 21:

а) в ал. 1 думите "Комисията за регулиране на съобщенията" се заменят с "Председателят на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения";

б) алинеи 2 и 3 се изменят така:

"(2) Председателят на Комисията за защита на потребителите организира и поддържа информация за целите на този закон, която се публикува на официалната интернет страница на Комисията за защита на потребителите и съдържа:

1. обща информация относно правата и задълженията на доставчиците и получателите на услуги на информационното общество и реда за уреждане на спорове между тях;

2. информация за органите и лицата, които могат да предоставят допълнителна информация или да окажат практическо съдействие.

(3) Държавната агенция за информационни технологии и съобщения и Комисията за защита на потребителите осигуряват възможност за контакт с тях по въпросите по ал. 1 и 2 от тяхна компетентност най-малко чрез използване на електронни средства."

4. Създава се чл. 24а:

"Чл. 24а. (1) За неизпълнение на разпореждане по чл. 20, ал. 2, т. 2 и ал. 4 на виновните лица се налага глоба в размер от 250 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция, в двоен размер."

5. (В сила от 24.12.2006 г. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) В чл. 25, ал. 1 и 2 думите "Комисията за регулиране на съобщенията" се заменят с "Комисията за защита на потребителите".

6. В § 1 от допълнителната разпоредба се създава т. 10:

"10. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същото по вид нарушение."

§ 5. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм., бр. 30, 51, 53 и 59 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 50:

а) създава се нова ал. 2:

"(2) Разпоредбите на чл. 48 - 55 и чл. 58, 59 и 61 не се прилагат за договорите за предоставяне на финансови услуги от разстояние по Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние.";

б) досегашната ал. 2 става ал. 3.

2. Член 57 се отменя.

3. В чл. 61, т. 1 думите "чл. 57, ал. 2" се заличават.

4. В чл. 186, ал. 2:

а) създава се нова т. 7:

"7. Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние;"

б) досегашните т. 7 и 8 стават съответно т. 8 и 9.

5. Създава се чл. 192а:

"Чл. 192а. (1) Длъжностните лица от Комисията за защита на потребителите имат право и:

1. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон, независимо от формата на документа;

2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения на

този закон, които са му известни;

3. да извършват проверки на място.

(2) Председателят на Комисията за защита на потребителите има право да:

1. разпорежи писмено на нарушителя да преустанови нарушението на този закон;

2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението на този закон и, ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. разпорежи прекратяване или забрана на всяко нарушение на този закон и, ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние."

6. В чл. 206 думите "чл. 57, ал. 2" се заличават.

7. Създава се чл. 230а:

"Чл. 230а. За неизпълнение на разпореждане по чл. 192а, ал. 1, т. 2 и ал. 2 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция, в размер от 500 до 2000 лв."

8. В § 34 от преходните и заключителните разпоредби думите "ал. 2, т. 8" се заменят с "ал. 2, т. 9".

§ 6. В Закона за лекарствата и аптеките в хуманната медицина (обн., ДВ, бр. 36 от 1995 г., бр. 61 от 1996 г. - Решение № 10 на Конституционния съд от 1996 г.; изм., бр. 38 от 1998 г., бр. 30 от 1999 г., бр. 10 от 2000 г., бр. 37 от 2000 г. - Решение № 3 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 59 от 2000 г., бр. 78 от 2000 г. - Решение № 7 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 41 от 2001 г., бр. 107 и 120 от 2002 г.; попр., бр. 2 от 2003 г.; изм., бр. 56, 71 и 112 от 2003 г.; изм., бр. 70 и 111 от 2004 г., бр. 37, 76, 85, 87, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 31, 34 и 75 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 92:

а) алинея 4 се изменя така:

"(4) При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица по чл. 91, ал. 3 имат право:

1. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащи изискванията на Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и Съвета за Кодекс на Европейската общност за лекарствата, предназначени за човешка употреба, последно изменена от Директива 2004/27/ЕО на Европейския парламент и Съвета, независимо от формата на документа;

2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 1, които са му известни;

3. да извършват проверки на място;

4. да вземат проби и мостри от лекарства за лабораторни изпитвания;

5. да дават задължителни заключения за съответствието на контролираните обекти по ал. 1 и 2 с действащите изисквания, както и задължителни предписания и указания.";

б) създава се ал. 5:

"(5) Ръководителите на длъжностните лица по чл. 91, ал. 3 имат право да:

1. разпоредят писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 4, т. 1;

2. изискат от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 4, т. 1 и, ако е необходимо, да го задължат да направи декларацията обществено достояние;

3. разпоредят прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 4, т. 1 и, ако е необходимо, да направят разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние."

2. В чл. 107 след думите "по този закон" се добавя "извън случаите по чл. 92, ал. 4, т. 2 и ал. 5".

3. Създава се нов чл. 108:

"Чл. 108. (1) За неизпълнение на разпореждане по чл. 92, ал. 4, т. 2 и ал. 5 на виновните лица се налага глоба в размер от 250 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция, в двоен размер."

§ 7. В Закона за потребителския кредит (ДВ, бр. 53 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се глава девета "а" с чл. 27а и 27б:

"Глава девета "а"

КОНТРОЛ

Чл. 27а. (1) Контролът по този закон се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката и енергетиката.

(2) За осъществяване на контрола по изпълнението на закона председателят на Комисията за защита на потребителите оправомощава със заповед длъжностни лица от администрацията ѝ.

Чл. 27б. (1) При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица по чл. 27а, ал. 2 имат право:

1. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащи изискванията на Директива 87/102/ЕИО на Съвета за потребителския кредит, изменена от Директива 90/88/ЕИО на Съвета и Директива 98/7/ЕО на Европейския парламент и Съвета, независимо от формата на документа;

2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 1, които са му известни;

3. да извършват проверки на място.

(2) При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица по чл. 27а, ал. 2 са длъжни да опазват служебната, банковата, професионалната или търговската тайна и да не разгласяват данни от проверките преди тяхното приключване, както и да не използват информацията от проверката извън предназначението ѝ.

(3) Председателят на Комисията за защита на потребителите има право да:

1. разпорежи писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 1, т. 1;

2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 1, т. 1 и ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. разпорежи прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 1, т. 1 и ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние."

2. Създава се чл. 34а:

"Чл. 34а. (1) За неизпълнение на разпореждане по чл. 27б, ал. 1, т. 2 и ал. 3 на виновните лица се налага глоба в размер от 250 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция, в двоен размер."

3. В заключителните разпоредби § 3 се изменя така:

"§ 3. Изпълнението на закона се възлага на министъра на икономиката и енергетиката."

§ 8. В Закона за радиото и телевизията (обн., ДВ, бр. 138 от 1998 г., бр. 60 от 1999 г. - Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г.; изм., бр. 81 от 1999 г., бр. 79 от 2000 г., бр. 96 от 2001 г., бр. 77 и 120 от 2002 г., бр. 99 и 114 от 2003 г., бр. 99 и 115 от 2004 г., бр. 88, 93 и 105 от 2005 г., бр. 21, 34 и 70 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 117:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създават се ал. 2 и 3:

"(2) При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица по ал. 1 имат право:

1. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащи изискванията на Директива 89/552/ЕИО на Съвета за извършване на телевизионно радиоразпръскване, последно изменена от Директива 97/36/ЕО на Европейския парламент и Съвета, независимо от формата на документа;

2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 1, които са му известни;

3. да извършват проверки на място.

(3) Председателят на Съвета за електронни медии има право да:

1. разпореди писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 2, т. 1;

2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 2, т. 1 и, ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. разпореди прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 2, т. 1 и, ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние."

2. Създава се чл. 126б:

"Чл. 126б. (1) За неизпълнение на разпореждане по чл. 117, ал. 2, т. 2 и ал. 3 се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в двоен размер."

3. В § 1 от допълнителната разпоредба се създава т. 33:

"33. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същото по вид нарушение."

§ 9. В Закона за туризма (обн., ДВ, бр. 56 от 2002 г.; изм., бр. 119 и 120 от 2002 г., бр. 39 от 2004 г., бр. 28, 39, 94, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34 и 82 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 64:

а) в ал. 2:

аа) създават се нови т. 4 и 5:

"4. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащи изискванията на Директива 90/314/ЕИО на Съвета за туристическите пътувания с обща цена, независимо от формата на документа;

5. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 4, които са му известни;"

бб) досегашните т. 4, 5 и 6 стават съответно т. 6, 7 и 8;

б) създава се нова ал. 4:

"(4) Ръководителят на съответния контролен орган по ал. 1 има право да:

1. разпореди писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 2, т. 4;

2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 2, т. 4 и, ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. разпореди прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 2, т. 4 и, ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние.";

в) досегашната ал. 4 става ал. 5.

2. Създава се чл. 86в:

"Чл. 86в. (1) За неизпълнение на разпореждане по чл. 64, ал. 2, т. 5 и ал. 4 на виновните лица се налага глоба в размер от 250 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция, в двоен размер."

§ 10. В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 54, 59 и 82 от 2006 г.) в чл. 184, ал. 7 думите "средства за дистанционна комуникация" се заменят със "средства за комуникация от разстояние".

§ 11. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 14 от 2015 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на икономиката.

§ 12. Законът влиза в сила от 1 януари 2007 г., с изключение на § 4, т. 1 и 5, които влизат в сила от деня на влизане в сила на Закона за електронната търговия.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 7 декември 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за платежните услуги и платежните системи

(ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.11.2009 г.)

.....
§ 6. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона доставчиците на платежни услуги, операторите на платежни системи и другите задължени по закона лица са длъжни да приведат в съответствие със закона дейността си и своите правоотношения с трети лица, възникнали преди влизането му в сила.

(2) Доставчиците на платежни услуги могат да използват начините и реда за уведомяване, посочени в чл. 42, ал. 1 и чл. 43, ал. 1 и 2, при уведомяване на лицата, с които имат вече сключени рамкови договори, за настъпилите промени в тези договори, произтичащи от този закон.

§ 7. В тримесечен срок от влизането в сила на закона БНБ актуализира лицензите на дружествата за налични парични преводи, издадени по отменения Закон за паричните преводи, електронните платежни инструменти и платежните системи, съгласно изискванията на този закон и ги вписва в регистъра по чл. 17. Актуализираните лицензи се издават от управителя на БНБ.

§ 8. В тримесечен срок от влизането в сила на закона БНБ актуализира лицензите на системните оператори на платежни системи по чл. 60 от отменения Закон за паричните преводи, електронните платежни инструменти и платежните системи съгласно изискванията на този закон и ги вписва в регистъра по чл. 81.

Актуализираните лицензи се издават от управителя на БНБ.

§ 9. Извън случаите по § 7 и 8 дружествата, извършващи някоя от платежните услуги по чл. 4, в тримесечен срок от влизането в сила на закона подават заявление до БНБ за издаване на лиценз. Дружество, което не подаде заявление в срока по изречение първо или, след като документите бъдат разгледани от БНБ, получи отказ по реда на чл. 14, няма право да извършва дейност като платежна институция.

§ 10. (В сила от 27.03.2009 г. - ДВ, бр. 23 от 2009 г.) Управителният съвет на БНБ приема наредби по прилагането на глави втора, трета, четвърта и шеста в тримесечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник".

§ 11. Управителният съвет на БНБ приема наредба, с която определя начина на формиране на уникалния идентификатор на водените от банките платежни сметки (IBAN).

.....
§ 21. Законът влиза в сила от 1 ноември 2009 г., с изключение на § 10, който влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".